

De uitzendverhouding

Inleiding

De uitzendverhouding kent drie partijen: de opdrachtgever, de uitzendkracht en de uitzendonderneming. Voor een goed begrip van de verhouding tussen de bij een uitzending betrokken partijen is het volgende van belang.

De uitzendovereenkomst tussen de uitzendkracht en de uitzendonderneming is gedefinieerd in artikel 7:690 van het Burgerlijk Wetboek. Deze definitie komt erop neer, dat de uitzendovereenkomst een bijzondere arbeidsovereenkomst is tussen de uitzendonderneming en de uitzendkracht, waarbij de uitzendkracht door de uitzendonderneming ter beschikking wordt gesteld van een opdrachtgever om onder leiding en toezicht van die opdrachtgever werkzaam te zijn. De uitzendkracht is dus formeel in dienst van de uitzendonderneming. Er is een *CAO voor Uitzendkrachten* waarin de rechtspositie en de arbeidsvoorwaarden van uitzendkrachten zijn geregeld.

De uitzendkracht is feitelijk werkzaam bij de opdrachtgever, maar er bestaat tussen hen geen overeenkomst. Er zijn bij uitzending twee formele relaties: enerzijds de uitzendovereenkomst tussen de uitzendkracht en de uitzendonderneming en anderzijds de overeenkomst van opdracht tussen de opdrachtgever en de uitzendonderneming.

Aangezien de uitzendkracht feitelijk werkzaam is bij de opdrachtgever, is de opdrachtgever verantwoordelijk voor instructies en begeleiding op de werkplek. De opdrachtgever moet de uitzendkracht net zo (goed) behandelen als zijn eigen personeel. De uitzendonderneming is wat dat betreft afhankelijk van de opdrachtgever.

De uitzendonderneming is deskundig op het gebied van het ter beschikking stellen van uitzendkrachten en doet in dat kader zijn uiterste best om de wensen van opdrachtgevers zo goed mogelijk te honoreren. De arbeidsmarkt is echter te grillig om de garantie te kunnen geven dat dat altijd lukt. Bovendien is de uitzendonderneming te zeer afhankelijk van de opdrachtgevers, de aard van het werk en de wensen van de uitzendkrachten.

Alvorens een uitzending daadwerkelijk tot stand komt, moet een aantal zaken worden afgesproken zoals de functie, de ter beschikking te stellen uitzendkracht, de duur van de opdracht en het tarief. De uitzendonderneming zal deze afspraken in het algemeen schriftelijk aan de opdrachtgever bevestigen.

Het door de opdrachtgever te betalen tarief van de uitzendonderneming omvat de kosten (sociale verzekeringslasten etc.) van uitzendarbeid en een bureaumarge. Daarnaast kunnen aanvullende afspraken worden gemaakt over de vergoeding van kosten aan de uitzendkracht, zoals reiskosten. De uitzendkracht declareert zijn uren bij de uitzendonderneming, veelal door middel van werkbriefjes. De opdrachtgever moet deze werkbriefjes mede ondertekenen, zodat de uitzendonderneming weet dat het werkbriefje correct is ingevuld en het loon aan de uitzendkracht kan betalen. Aan de hand van hetzelfde werkbriefje stuurt de uitzendonderneming vervolgens een nota naar de opdrachtgever. Het is bij de meeste bureaus ook mogelijk om langs elektronische weg uren te registreren en te factureren, maar daarvoor moeten dan wel vooraf duidelijke afspraken worden gemaakt tussen de opdrachtgever, de uitzendonderneming en de uitzendkracht.

Algemene voorwaarden

Het specifieke karakter van de uitzendverhouding (die bijvoorbeeld wezenlijk verschilt van het leveren van goederen of het aannemen van werk) leidt tot de noodzaak om een aantal zaken op een passende manier te regelen. De Algemene Bond Uitzendondernemingen (ABU) heeft daarbij het initiatief genomen om algemene voorwaarden (*) te doen laten opstellen. De leden kunnen deze algemene voorwaarden gebruiken bij het afsluiten van overeenkomsten met opdrachtgevers. Het staat de leden vrij om deze algemene voorwaarden te gebruiken en/of daarvan af te wijken.

De belangrijkste onderwerpen uit de algemene voorwaarden worden hierna kort toegelicht (**).

Duur van de opdracht

De uitzendonderneming stemt de duur van de opdracht zo goed mogelijk af met de opdrachtgever. Er zijn twee mogelijkheden:

- Een opdracht voor een vaste periode ('voor bepaalde tijd'); daarbij kan niet van de overeengekomen periode worden afgeweken, tenzij uitdrukkelijk wordt afgesproken dat dat wel kan; dan geldt een opzegtermijn.
- Een opdracht voor een flexibele periode ('voor onbepaalde tijd'); daarbij geldt dat altijd kan worden opgezegd met inachtneming van een opzegtermijn van een werkweek, tenzij die mogelijkheid uitdrukkelijk is uitgesloten.

De uitzendonderneming behoudt zich het recht voor om de uitzendkracht te vervangen of om de opdracht te beëindigen als daar gegronde redenen voor zijn. Bijvoorbeeld als de uitzendovereenkomst met de uitzendkracht eindigt of als de opdrachtgever de nota's niet op tijd betaalt.

Aansprakelijkheid

De uitzendonderneming is voor een aantal (wettelijke) verplichtingen die voortvloeien uit de formele werkgeversrol afhankelijk van de opdrachtgever. Denk bijvoorbeeld aan de beëindiging van de uitzending 'op verzoek van de opdrachtgever' en regels omtrent arbeidstijden. De uitzendonderneming moet erop kunnen rekenen dat de opdrachtgever, waar nodig, zijn medewerking verleent en hem kunnen aanspreken als er kosten ontstaan doordat hij zich daar niet aan houdt.

De leiding en het toezicht over het werk van de uitzendkracht en de werkomstandigheden liggen bij de opdrachtgever. De uitzendonderneming heeft hier geen invloed op. Dit brengt met zich mee, dat de opdrachtgever verantwoordelijk is voor dit werk en voor de veiligheid op de werkplek. Voor wat betreft de veiligheid is bijvoorbeeld in de Arbowet geregeld, dat de opdrachtgever is aan te merken als 'werkgever' in de zin van die wet. De opdrachtgever is in het verlengde van deze verantwoordelijkheden ook aansprakelijk als zich schade voordoet en hij vrijwaart de uitzendonderneming daarvoor. De opdrachtgever wordt dan ook geadviseerd hierop zijn verzekeringspolis na te zien.

Betaling

De uitzendonderneming betaalt, na ontvangst van de werkbriefjes, het loon aan de uitzendkrachten. Daarna wordt de nota voor de opdrachtgever opgemaakt. Om de kosten van deze voorfinanciering in de hand te houden, kent de uitzendonderneming een betalingstermijn van veertien dagen. Bij te late betaling is de opdrachtgever rente verschuldigd en eventuele kosten van inning.

Het in dienst nemen van een uitzendkracht

De bedrijfsactiviteit van de uitzendonderneming is het ter beschikking stellen van uitzendkrachten aan opdrachtgevers die tijdelijk behoefte hebben aan personeel. De uitzendonderneming doet voortdurend investeringen - in tijd en in geld - om uitzendkrachten te werven en aan zich te binden, teneinde ze voor terbeschikkingstelling inzetbaar te maken respectievelijk te houden. Dat kan alleen als uitzendkrachten vervolgens ook daadwerkelijk gedurende enige tijd ter beschikking kunnen worden gesteld tegen de daarvoor geldende tarieven. Daarom is in de voorwaarden bepaald, dat de opdrachtgever de uitzendkracht niet zelf in dienst mag nemen zolang de uitzendkracht nog in dienst is van het uitzendbureau en zolang de opdracht nog loopt. En dat de opdrachtgever in veel gevallen nog een vergoeding verschuldigd is aan de uitzendonderneming als hij de uitzendkracht in dienst neemt zodra dat wel is toegestaan.

(*) *Algemene Voorwaarden voor het ter beschikking stellen van Uitzendkrachten.* Deze zijn gedeponereerd ter griffie van de Arrondissementsrechtbank te Amsterdam d.d. 5 september 2001 onder nummer 156/2001.

Deze Algemene Voorwaarden voor het ter beschikking stellen van Uitzendkrachten worden op verzoek van de opdrachtgever gratis door de uitzendonderneming toegezonden.

(**) Aan deze samenvatting kunnen geen rechten worden ontleend. Alleen de integrale tekst van Algemene Voorwaarden zoals gedeponereerd (zie (*)) is bepalend).

Artikel 4 Het aangaan van een arbeidsverhouding met een uitzendkracht

- a. Voor het bepaalde in dit artikel wordt onder het aangaan van een arbeidsverhouding met een uitzendkracht verstaan:
 - het aangaan van een arbeidsovereenkomst, een overeenkomst tot aanneming van werk en/of een overeenkomst van opdracht door de opdrachtgever met de uitzendkracht;

Het bepaalde in artikel 16 van deze Algemene Voorwaarden is eveneens van toepassing op de in rekening gebrachte vergoedingen uit hoofde van dit artikel 4.

Artikel 14 Bijzondere minimale betalingsverplichtingen

Indien:

1. de uitzendkracht zich meldt op de afgesproken tijd en plaats voor het verrichten van de uitzendarbeid, maar door de opdrachtgever niet in staat wordt gesteld de uitzendarbeid aan te vangen, of:
 2. ingevolge de opdracht de omvang van de uitzendarbeid minder dan vijftien uren per week belooft en de tijdstippen waarop de uitzendarbeid moet worden verricht niet zijn vastgelegd, dan wel indien de omvang van de uitzendarbeid niet of niet eenduidig is vastgelegd,
- is de opdrachtgever ten minste gehouden aan de uitzendonderneming per oproep te betalen het opdrachtgeverstarief berekend over drie gewerkte uren, onverminderd de overige verplichtingen van de opdrachtgever jegens de uitzendonderneming.

Artikel 16 Betaling en gevolgen wanbetaling

- a. De opdrachtgever is te allen tijde gehouden elke door de uitzendonderneming ingediende nota binnen veertien kalenderdagen na factuurdatum te voldoen. Indien een nota niet binnen deze periode is betaald, is de opdrachtgever vanaf dan zonder ingebrekestelling van rechtswege in verzuim en een rente van 1% per maand verschuldigd, waarbij een deel van een maand tot een volle maand wordt gerekend. Opschorting van betaling of verrekening is aan opdrachtgever niet toegestaan.
- b. Uitsluitend betalingen aan de uitzendonderneming of aan een door de uitzendonderneming schriftelijk aangewezen derde werken bevrijdend. Betalingen aan uitzendkrachten of het verstrekken van voorschotten aan uitzendkrachten zijn onverbindend en kunnen nimmer grond opleveren voor schulddelging of schuldvergelijking.
- c. De in het bezit van de uitzendonderneming zijnde doordruk of kopie van de door de uitzendonderneming verzonden nota geldt als volledig bewijs van de verschuldigdheid van de rente en de dag, waarop de renteberekening begint.
- d. Reclames betreffende enige nota moeten binnen tien kalenderdagen na de factuurdatum schriftelijk bij de uitzendonderneming zijn ingediend, na deze periode vervalt het reclamerecht van de opdrachtgever. De bewijslast betreffende tijdige indiening van de reclame rust op de opdrachtgever. Indien een klacht wordt ingediend, kan de opdrachtgever niettemin geen beroep doen op opschorting van de betalingsverplichting of op verrekening.
- e. Alle kosten van inning komen geheel voor rekening van de opdrachtgever. De vergoeding voor buitengerechtigde kosten worden gefixeerd op 15% van de verschuldigde hoofdsom inclusief rente met een minimum van f 500,- c.q. € 226,89 per vordering. Deze vergoeding zal steeds, zodra rechtsbijstand door de uitzendonderneming of door de derde die tot de betaling gerechtigd is, is ingeroepen respectievelijk de vordering door de uitzendonderneming ter incasso uit handen is gegeven, zonder enig nader bewijs in rekening worden gebracht en door de opdrachtgever verschuldigd zijn.